

i tam nawiązała współpracę z uczonymi zajmującymi się warunkami klimatycznymi lasów górskich. Rozpoczęta współpraca była kontynuowana z uczonymi z Finlandii. Przyczyniła się także do rozwoju badań z zakresu bioklimatologii w warunkach klimatu górskiego. Na prośbę pracowników nauki z zagranicznych ośrodków naukowych wykonywała recenzje artykułów i rozpraw naukowych.

W roku 1995 objęła przewodnictwo Komitetu Organizacyjnego Międzynarodowej Konferencji *Climate Dynamics and the Global Change Perspective* w Krakowie. Pięć lat później (rok 2000) była głównym organizatorem podobnej konferencji *Images and Reconstructions of Weather and Climate over the last Millenium*, która okazała się dużym sukcesem naukowym i organizacyjnym. Trwałym wkładem w rozwój krakowskiej klimatologii okazało się wydawnictwo pokonferencyjne w postaci 2 tomów materiałów z tej konferencji.

W ciągu lat pracy w Uniwersytecie Jagiellońskim wiele godzin poświęciła dydaktyce. Prowadziła liczne zajęcia, zarówno w formie ćwiczeń i praktyk terenowych, jak wykładów, konwersatoriów i seminariów magisterskich z zakresu meteorologii i klimatologii ogólnej, regionalnej, stosowanej, mikroklimatologii, bioklimatologii człowieka i innych specjalności. Bardzo poważana i lubiana przez studentów, zawsze znajdowała czas na konsultacje i rozmowy ze studentami i asystentami. Wypromowała ponad 100 magistrów, 6 doktorów, była recenzentem licznych rozpraw doktorskich i habilitacyjnych.

Pani Profesor Barbara Obrębska-Starkłowa pozostanie w pamięci jej współpracowników i wychowanków jako osoba niezwykle zorganizowana, pracowita i życzliwa, a jednocześnie skromna. Potrafiła zachęcić studentów i młodych pracowników nauki do ciągłego pogłębiania wiedzy, do cierpliwości w badaniach zarówno terenowych, jak i żmudnych opracowaniach statystycznych, tak niezbędnych w klimatologii. Jej nieustający zapal naukowy, dążność do rozwijania swoich umiejętności pozostaje przykładem również obecnie. We wspomnieniach wielu znających ją osób pozostaje jako prawdziwa uczona, mądra, kierująca się zawsze mocnymi zasadami etycznymi.

Opublikowała ponad 200 artykułów, rozpraw, komunikatów naukowych, w większości samodzielnych. Za swoje liczne osiągnięcia naukowe, za działalność dydaktyczną i organizacyjną otrzymywała wielokrotnie nagrody Rektora i Ministerstwa Edukacji Narodowej (później Szkolnictwa Wyższego). Złoty Krzyż Zasługi otrzymała w 1980 r., Medal Komisji Edukacji Narodowej w 1991 r., a Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski w 2005 r.

Po ciężkiej, długotrwałej chorobie zmarła 29 II 2016 r. Została pochowana na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

Janina Trepieńska

DOROTA OLEARCZYK (1962-2016)

Dorota Olearczyk urodziła się 11 IX 1962 r. we Wrocławiu. Po ukończeniu studiów w 1988 r., 1 września 1990 rozpoczęła pracę w Instytucie Inżynierii Środowiska, z którym była związana do końca.

Dyplom magistra inżyniera melioracji wodnych uzyskiwała w 1988 r. na ówczesnym Wydziale Melioracji Wodnych Akademii Rolniczej we Wrocławiu (obecnie Wydział Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Przyrodniczego), na podstawie pracy pt. *Wstępny projekt modernizacji wałów rzeki Odry od Brzegu do Wrocławia*, której promotorem był dr hab. inż. Czesław Szczegieliński. W 1994 r. otrzymała dyplom MSc (MSc Degree in Water in Water Resources Management and Hydrology) na Wageningen Agricultural



University w Holandii na podstawie pracy pt. *Maximum discharges in the upper and middle river Odra basin*.

Stopień doktora nauk rolniczych w dyscyplinie kształtowanie środowiska, specjalność hydrologia uzyskała w 2001 r. na podstawie wyróżnionej przez Radę Wydziału pracy pt. *Zależności regionalne przepływów maksymalnych w dorzeczu górnej i środkowej Odry*, napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. inż. Laury Radczuk.

Prowadzona przez lata działalność naukowa i badawcza dr inż. Doroty Olearczyk skupiała się na modelowaniu procesów hydrologicznych i hydraulicznych dla potrzeb gospodarki wodnej i dała jej podstawę do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego. Niestety pogarszający się stan zdrowia uniemożliwił jej doprowadzenie procedury habilitacyjnej do zakończenia.

Zrozumienie procesów hydrologicznych uważała za podstawę niezbędną dla inżynierów i projektantów przy realizacji zadań z zakresu gospodarki wodnej. Od roku 2005 rozpoczęła ścisłą współpracę z Katedrą Geotechniki i Hydrotechniki Politechniki Wrocławskiej, w ramach której opracowała numeryczny model optymalizujący sterowanie, za pomocą urządzeń zrzutowych, wodą dopływającą, odpływającą i retencjonowaną w zbiorniku przy zmiennym reżimie hydraulicznym. Zagadnienia określania warunków pracy systemu liniowego oraz zasady wymiarowania korytek zbiorczych opracowane przez dr D. Olearczyk stanowiły podstawę do weryfikacji innowacyjnego rozwiązania, niestosowanego do tej pory, dotyczącego monolitycznych prefabrykowanych kanałów odwodnienia liniowego. Dzięki jej badaniom firma KAN (producent systemów odwodniania) otrzymała w 2015 r. aprobatę techniczną Instytutu Techniki Budowlanej. Wypracowane przez lata pracy w Instytucie Inżynierii Środowiska metody określania przepływów (szczególnie w zlewniach niekontrolowanych) uczyniły ją ekspertem w tym zakresie. Doświadczenia nabyte w pracy badawczo-naukowej i studialno-projektowej przekazała w monografii pt. *Metodyki obliczania przepływów i opadów maksymalnych o określonym prawdopodobieństwie przewyższenia dla zlewni kontrolowanych i niekontrolowanych oraz identyfikacji modeli transformacji opadu w odpływ*. Podsumowanie prezentowanego przez nią podejścia metodycznego i aplikacyjnego stanowi 12 publikacji, które obejmują m. in. zagadnienia: modelowanie przejścia fali powodziowej przez zbiorniki retencyjne, warunki przepływu przez przelew stokowy z odprowadzeniem bocznym, warunki odbioru i przepływu wód opadowych przez system odwodnienia liniowego oraz 7 publikacji jednotematycznych dotyczących zdarzeń ekstremalnych zarówno w zlewniach kontrolowanych pod względem hydrologicznym, jak i niekontrolowanych.

Mimo ustawicznej walki z chorobą wytrwale dążyła do podniesienia swoich kwalifikacji, uzyskując szereg dyplomów i certyfikatów. Originalny wkład własny D. Olearczyk do rozwoju hydrologii w inżynierii środowiska stanowi opublikowanie 26 oryginalnych artykułów naukowych w czasopismach recenzowanych (w tym 11 w jęz. angielskim), 2 monografii oraz 49 opracowań studialno-badawczych. Jako pracownik naukowo-dydaktyczny aktywnie uczestniczyła w 53 konferencjach naukowych, krajowych i międzynarodowych, 40 seminariach w Polsce oraz 15 workshop'ach zagranicznych, na których prezentowała wyniki swoich badań.

W ramach obowiązków dydaktycznych prowadziła z bardzo dużym zaangażowaniem wykłady i ćwiczenia na 5 kierunkach studiów z przedmiotów: hydrologia, hydrologia dynamiczna, inżynieria ekologiczna, zbiorniki wodne, ochrona od powodzi, regulacja rzek, gospodarka wodna. W ramach międzynarodowego programu ERASMUS prowadziła też zajęcia w języku angielskim, pełniąc niejednokrotnie również opiekę merytoryczną nad studentami zagranicznymi. Pod jej opieką naukową zostało zrealizowanych 18 prac magisterskich i 11 prac inżynierskich.

Również na polu działalności organizacyjnej dała się poznać jako osoba aktywna. Od 2012 r. pełniła funkcję kierownika Zakładu Hydrologii i Gospodarki Wodnej, od 2011 r. była członkiem Rady Programowej kierunku Inżynieria i Gospodarka Wodna, brała udział w organizacji 8 konferencji. W latach 2004-2007 pełniła funkcję opiekuna naukowego Studenckiego Koła Naukowego Hydrologów i Hydrotechników. W latach 1995-1997 była członkiem Grupy Ekspertów LOW FLOW, działającej w ramach Programu badawczego *Ocena reżimów przepływu na podstawie danych z międzynarodowej sieci zlewni eksperymentalnych i posterunków pomiarowych*. Ponadto była czynnym członkiem organizacji naukowych i branżowych, w tym Polskiego Towarzystwa Geofizycznego, w którym w latach 2004-

2012 (przez dwie kadencje) pełniła funkcję przewodniczącej Oddziału Wrocławskiego, Stowarzyszenia Hydrologów Polskich, Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Wodnych Melioracji NOT oraz Globalnego Partnerstwa dla Wody. Jej zaangażowanie w prace organizacyjne oraz dydaktyczne były dostrzegane i nagradzane. W latach 1991-2011 otrzymała wiele nagród i wyróżnień Rektora, a w roku 2015 Polskie Towarzystwo Geofizyczne uhonorowało ją Złotą Odznaką.

W pracy dydaktycznej nie szczędziła sił ani czasu na rzetelne i solidne przygotowanie wykładów oraz ćwiczeń. Była wymagającym nauczycielem nie tylko w stosunku do studentów – równie wysoką poprzeczkę stawiała sobie. Dążąc do perfekcji, angażowała się ponadprzeciętnie w prace swoich dyplomantów. Rzetelność i fachowość były jej wizytówką w pracy wychowawcy, dydaktyka i inżyniera. Ogromne zaangażowanie w pracę naukowo-dydaktyczną, którą usiłowała prowadzić do końca, przerwała śmierć, która bezlitośnie wyrwała ją z naszego grona.

W pamięci współpracowników pozostanie na zawsze jako prawa, szlachetna i wyjątkowo bezkompromisowa osoba, której upór, czasami dający się we znaki współpracownikom, połączony z wytrwałością, nie pozwalał jej na rezygnację z pracy nawet podczas choroby. Nigdy nie usłyszeliśmy od niej, że nie da rady. Do ostatniej chwili pracowała z wielkim zaangażowaniem, zarówno przy zakończeniu pracy habilitacyjnej, jak i prowadząc zajęcia ze studentami.

Dorota Olearczyk zmarła 27 II 2016 r.

Laura Radczuk

Wspomnienie

Znaliśmy się od czasu studiów, ale nasza przyjaźń zawiązała się w roku 1994, kiedy rozpoczęliśmy studia doktoranckie na Wydziale Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji ówczesnej Akademii Rolniczej. Dorota była wtedy asystentką w Instytucie Inżynierii Środowiska. Mimo że była już od kilku lat pracownikiem IIS, wtopiła się w nasze życie studentów-doktorantów i tak pozostało.

Nasza przyjaźń, bycie ze sobą, w dużej mierze wiąże się ze Szkołami Hydrologii, na które zabierała nas profesor Laura Radczuk, gdzie ochrzczono nas „Dwórki Profesórki”. Choć było nas tyle, aż 4, to tylko jedna była tą „rozważną i romantyczną” i to właśnie była Dorota, nazwana tak przez profesora Piotra Kowalika. Urzeczywistniało się to nie tylko w jej sposobie bycia, ale też tym, że mimo jej czynnego uczestnictwa w bogatym życiu towarzyskim każdej Szkoły, nigdy nie usłyszała reprimendy od Kierownika Szkoły – trzymającej nas w ryzach prof. Marii Ozgi-Zielińskiej. Postrzegana była jako osoba wyjątkowo łagodna i spokojna, dla nas pozostanie w pamięci jako dobry kompan i towarzysz wielu zabawnych przygód. Warto wspomnieć choćby nasz udział w międzynarodowym kursie ekohydrologii, gdzie nocny spacer, z wyjątkowo zacieklą i fachową dyskusją, zakończył się niezamierzoną kąpielą w głębokim, doświadczalnym zbiorniku, pełnym żarłocznych szczupaków. Opętane rozmową i pierwszymi wrażeniami z kursu nie zauważyłyśmy przeszkody. Dorota, mimo ostrzeżenia, do wody wpadła jako druga, a na uwagę „Dorota, ja już płynę”, odpowiedziała „zaczekaj, bo gubię klapki”. Wykąpała się solidarnie. Czasami trudno było ją namówić na „szaleństwo”, ale gdy kapitulowała, to z precudnym uśmiechem. Była jednym z najlepszych słuchaczy, choć myliłby się ten, kto myślał, że przekonał Dorotę. Odbывało się to na zasadzie przysłowiowego witania się z gąską w ogródku.

Dla nas smutek jest tylko etapem żałoby, a uczucie żalu i pustki przemina, gdy przywołamy Dorotę w swych wspomnieniach, bowiem ludzie żyją tak długo, jak długo inni pielęgnują pamięć o nich, myśląc i wracając wspomnieniami do wspólnie przeżytych chwil.

Tamara Tokarczyk, Joanna Markowska, Danuta Trojan